

POSTANOWIENIE Z DNIA 25 MARCA 2009 R.

IV KZ 13/09

Przepis art. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym od dnia 10 września 2005 r., tzn. od wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 163, poz. 1361) nie stanowi przepisu szczególnego w stosunku do unormowań zawartych w Kodeksie postępowania karnego, a w szczególności do art. 88 § 1 i 2, regulującego zakres upoważnienia radców prawnych do występowania w procesach karnych.

Przewodniczący: sędzia SN E. Strużyna.

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu sprawy Antoniego N., z powodu zażaleń wniesionych przez oskarżyciela prywatnego Zbigniewa F. i jego pełnomocnika – radcę prawnego, na zarządzenie zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w K. w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania.

postanowił:

1. zażalenie wniesione przez radcę prawnego, któremu oskarżyciel prywatny udzielił pełnomocnictwa procesowego, pozostawić bez rozpoznania,
2. utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zażalenie wniesione w imieniu oskarżyciela prywatnego przez radcę prawnego nie podlega rozpoznaniu, wobec braku legitymacji autora tego pisma do występowania w charakterze pełnomocnika oskarżyciela prywatnego w niniejszym postępowaniu. Sąd Najwyższy nie podziela zarzutu podniesionego przez autora pisma, że przepis art. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym od dnia 10 września 2005 r., tzn. od wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 163, poz. 1361) należy traktować jako *lex specialis* w stosunku do unormowań zawartych w Kodeksie postępowania karnego, a w szczególności do art. 88 § 1 i 2. W art. 4 ustawy o radcach prawnych określono tylko w sposób ogólny, na czym polega wykonywanie zawodu radcy prawnego, wyłączając zresztą wyraźnie dopuszczalność występowania radcy prawnego w charakterze obrońcy osoby fizycznej w postępowaniu karnym i w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe. Przepis ten nie stanowi więc unormowania szczegółowego, regulującego zakres upoważnienia radców prawnych do występowania w procesach karnych. Natomiast pogląd, że regulację całościową, o charakterze specjalnym, z której wynikają uprawnienia radcy prawnego w tym zakresie, stanowią przepisy art. 88 § 2 i 3 k.p.k., Sąd Najwyższy wyraził w przeszłości w wielu judykatach (m. in. w postanowieniu z dnia 24 lutego 2006 r., I KZP 50/05, R-OSNKW 2006, poz. 444, oraz w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 23 maja 2006 r., I KZP 7/06, OSNKW 2006, z. 6, poz. 53) i Sąd Najwyższy orzekający w niniejszej sprawie pogląd ten w pełni podziela.

Na zmianę powszechnie przyjętego, w omawianej kwestii, w orzecznictwie i piśmiennictwie (np. w komentarzach do Kodeksu postępowania karnego) stanowiska, bez wpływu pozostaje twierdzenie, że wniesienie w imieniu oskarżyciela prywatnego wniosku o wznowienie postępowania, nie kwalifikuje się jako czynność obrońcy, a także odwołanie się przez autora zażalenia do racjonalności ustawodawcy, przez porównanie regulacji zawartej w art. 446 § 1 k.p.k. i art. 545 § 2 k.p.k.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy, orzekając na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. i art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., powyższe zażalenie pozostawił bez rozpoznania.

Nie jest natomiast zasadne zażalenie wniesione przez oskarżyciela prywatnego. Wobec złożenia przez oskarżyciela prywatnego wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego przez niego własnoręcznie Sąd, w którym pismo to zostało złożone, miał obowiązek wezwania jego autora do uzupełnienia braków formalnych pisma, m. in. przez nadesłanie wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego przez adwokata. Obowiązek ten został przez Sąd wykonany poprawnie, wobec jednoznacznej treści pisma skierowanego do oskarżyciela prywatnego, wzywającego do „przedłożenia wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego i podpisanego przez adwokata (art. 545 § 2 k.p.k.)”. Fakt, że oskarżyciel prywatny zamiast zastosowania się do wezwania, samodzielnie zinterpretował treść przepisu art. 545 § 2 k.p.k. i uznał, że nie ma znaczenia to, czy z wnioskiem o wznowienie postępowania wystąpi adwokat czy radca prawny, nie oznacza, że wezwanie było nieprecyzyjne i jego treścią oskarżyciel prywatny został wprowadzony w błąd.

Niesłusznie w szczególności autor zażalenia zarzucił, że Sąd Apelacyjny „nie wskazał na przepis, który nie pozwala na sporządzenie wniosku w przedmiotowym przypadku przez radcę prawnego”, gdyż przepisu o takiej treści Kodeks postępowania nie zawiera. Uprawnienia radcy prawnego

w postępowaniu karnym, toczącym się na podstawie Kodeksu postępowania karnego, reguluje kilka norm interpretowanych we wzajemnym powiązaniu i oczywiście niesłuszne byłoby przytaczanie ich, łącznie z powszechnie przyjętą wykładnią, w wezwaniu o usunięcie określonego braku pisma adresowanym do strony procesowej. Redagowanie wezwań do stron procesowych, poprzez zawieranie w ich treści argumentacji prawnej nie miałyby bowiem nic wspólnego z wyraźnym i zrozumiałym artykułowaniem żądania, które adresat wezwania powinien spełnić w celu nadania pismu biegu.

Nie można także podzielić przekonania autora zażalenia, że słowo „advokat” powinno być poprzedzone w wezwaniu słowami „wyłącznie” lub „jedynie”. Taką treść wezwania można byłoby bowiem również kontestować wskazując na użyty w art. 545 § 2 k.p.k. zwrot „advokata lub radcę prawnego” i dowodząc, że decyduje tekst ustawy, a nie żądanie sądu.

Podsumowując należy stwierdzić, że brak podstaw do uznania, że wezwanie do usunięcia braku pisma, skierowane do oskarżyciela prywatnego, zawierało „mylne pouczenie” w rozumieniu art. 16 § 1 k.p.k., a zatem nie może wywoływać ujemnych skutków procesowych.

Z tych względów Sąd Najwyższy, orzekając na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 i 3 k.p.k., postanowił jak na wstępie.